

Bijlage 1: Uitwerking van de 7 varianten om de waterput zichtbaar te maken

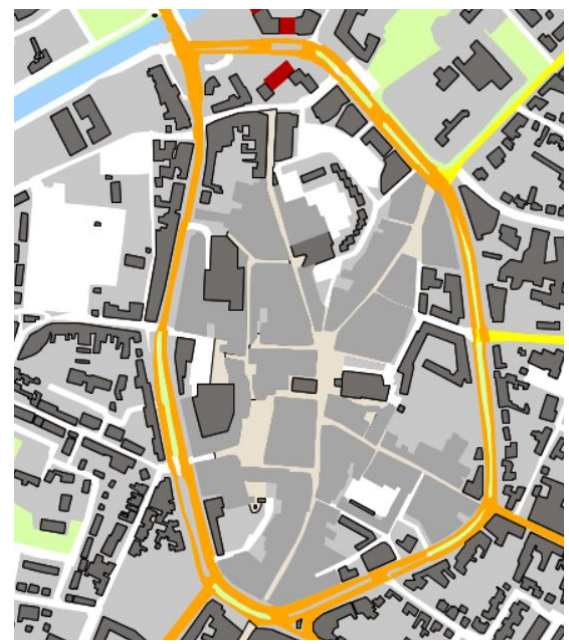
HET BELEEFBAARMAKEN VAN DE STADSWATERPUT

Algemeen

Het unieke van Weert wordt voor een groot deel bepaald door het historische, compacte karakter van de stad. De binnenstad van Weert is organisch gegroeid sinds het midden van de dertiende eeuw. Het originele stratenpatroon is nog steeds aanwezig.

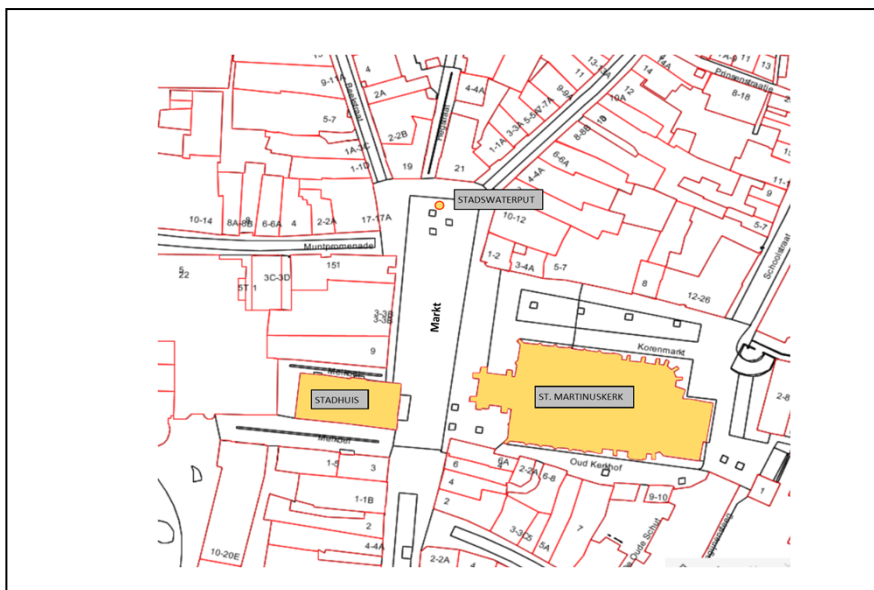


1565



2019

De Markt is het centrum, waaruit de stad is ontstaan. De Sint Martinuskerk en het voormalig stadhuis (thans het gemeentemuseum) zijn twee monumenten, die stammen uit de middeleeuwen.

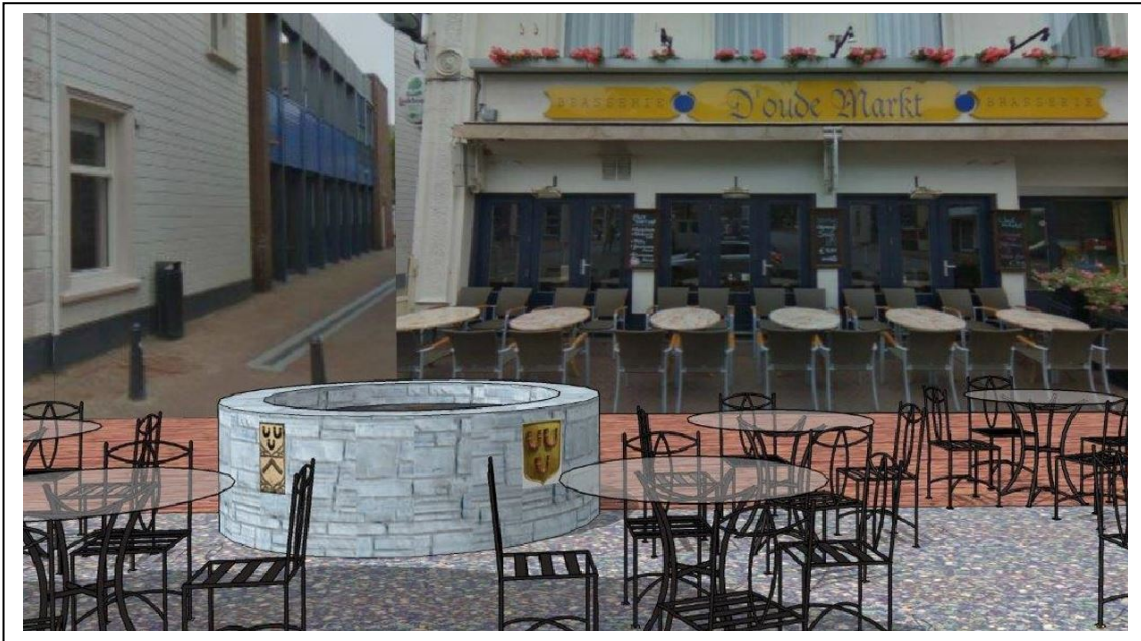


De vondst van de stadswaterput is vanuit cultuurhistorisch oogpunt van belang voor Weert. De waterput is een derde element uit die tijd en vertegenwoordigt de burgerij, daar waar de Martinuskerk staat voor de geestelijkheid en het voormalige stadhuis voor het bestuur. Dit is de 'trias' op de Markt van Weert !

De varianten

1 Het bouwen van een replica van de waterput op de originele locatie

Het historische karakter van de binnenstad wordt aangevuld door het terugbrengen van het bovengrondse deel van de put met materiaal, dat zoveel mogelijk beantwoordt aan de originele staat. Door de drie historische bouwwerken de Martinuskerk, het middeleeuwse stadhuis (het huidige Van Hornemuseum) en de stadswaterput heeft de Markt dan een authentiek karakter met een eigen verhaal, dat rechtstreeks stamt uit het Van Horne-Tijdperk.



De simpelste uitvoering bestaat uit het op metselen van de rand met mergelsteen beneden het maaiveld. Boven maaiveld wordt de put tot een hoogte van ca. 80 cm opgemetseld in Naams hardsteen, waarschijnlijk het eigentijdse materiaal. De bovenkant wordt afgesloten met een glasplaat om het inwerpen van afval tegen te gaan. De kosten hiervan worden geraamd op circa € 50.000,- .

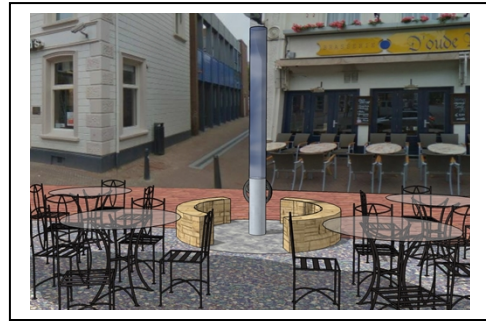
Bij de meest complexe uitvoering wordt de put geheel uitgegraven tot onder grondwatervniveau. Dit dient te gebeuren onder archeologische begeleiding. Mogelijk worden hierbij nog historische voorwerpen gevonden. Door het aanbrengen van verlichting wordt de binnenzijde zichtbaar gemaakt. Boven maaiveld wordt de put opgemetseld in Naams hardsteen. Misschien is het nodig de binnenkant van de put te stutten. Bovenop wordt de put afgesloten met een glasplaat. De kosten hiervan worden ingeschat op meer dan € 100.000,-. Vanwege de nadelen van deze variant, name de grote bezwaren van de ondernemer van brasserie 'D Oude Markt en het effect op het gebruik van de markt bij evenementen is het bij een raming gebleven en zijn de kosten niet verder uitgewerkt.

2 Het bouwen van een kunstwerk/landmark op de originele locatie

Met deze optie wordt een eigentijds landmark gemaakt op locatie van de waterput, dit kan in de archeoroute worden opgenomen.



Deze optie heeft dezelfde nadelen voor de uitbater van het terras en voor het overige



gebruik van de Markt. Vanuit cultuurhistorie heeft deze optie niet de voorkeur. Omdat deze optie geen enkel draagvlak had zijn de kosten niet verder uitgewerkt.

3 Het opmetzelen van de restanten van de waterput tot aan maaiveld, op maaiveld afgedekt met een glasplaat

Met de optie kan het ondergrondse deel van de put aan de binnenzijde zichtbaar worden gemaakt. Daarvoor dient de put voldoende te worden uitgegraven en van verlichting te worden voorzien. Ervaringen van soortgelijke projecten zijn dat door condens en krasvorming de zichtbaarheid op den duur afneemt. Deze variant heeft voor het gebruik van het terras dezelfde nadelen als de eerste twee varianten. Er kan niet gesproken worden van een 'landmark' omdat de put van afstand niet zichtbaar is. Voordeel t.o.v. varianten 1 en 2 is dat het gebruik van de Markt bij



evenementen en de calamiteitenroutes niet worden verstoord. Er moet voor worden gezorgd dat de gehele constructie (inclusief de put) sterk genoeg worden uitgevoerd met het oog op zwaar verkeer. Prijsinformatie opgevraagd bij gemeente Nederweert en Mheer naar glasplaat: Nederweert, uitgegraven tot archeologisch niveau kosten ca. € 70.000,- en Mheer uitgegraven tot 9 meter kosten ca. € 120.000,-.

4 Het bouwen van een replica van de waterput op een andere locatie

Vanuit cultuurhistorisch is herbouw op een andere locatie dan de Markt ongewenst. In verband met het gebruik van de Markt zal een acceptabele locatie elders op de Markt moeilijk te vinden zijn. Omdat deze optie geen enkel draagvlak had zijn de kosten niet verder uitgewerkt.

5 De waterput visualiseren op een glaspaneel



Pro's

- goede zichtbaarheid, nauwelijks verstoring omgeving
- informatie (glasplaat met prent/copy/image)

Con's

- weinig aansprekend voor jongeren, wel voor ouderen
- niet echt spannend om te ervaren, content statisch en beperkt
- moet hufterproof zijn

Het plaatsen van een glaspaneel heeft als voordeel dat het goed zichtbaar is en nauwelijks een verstoring van de omgeving is.

Het nadeel is dat dit weinig aansprekend is voor jongeren, een statisch geheel is en niet echt als spannend ervaren wordt.

De (basis)kosten van deze variant zijn circa € 3.000,-

6 De waterput, de Sint Martinuskerk en het museum, in het kader van de stadswording van Weert, virtueel zichtbaar maken op een interactieve digitale zuil.

Naast deze hardware zullen schermdesigns & content gecreëerd moeten worden, software voor plaatsing content op het touchscreen scherm en stroomvoorziening.

PT-EM-549-Outdoor
49" touchscreen
Full HD (1080x1920)
Optie PCAP touchscreen
met 12 touchpunten





Een gids in het scherm attendeert het publiek op de mogelijkheid om het scherm touchscreen te bedienen. Op de zuil staan drie korte video filmpjes: de stadwaterput op de Oude Markt wordt weer zichtbaar gemaakt. Via een korte video krijgt de bezoeker uitleg over het belang voor de burger destijds en hoe die put er kwam dankzij de graven Van Horne. (duur video 2,5 minuut). Het tweede filmpje gaat over het eerste voormalige stadhuis, het huidige

museum, (duur video 1,5 minuut) en in het derde filmpje krijgt de bezoeker informatie over de St. Martinuskerk (duur video 1,5 minuut).

Naast de video's is er als extra een eenvoudig interactief schuifspel voor kinderen. Hierin worden de stadslijnen van toen en van nu gematched. Het spel maakt duidelijk dat het stratenplan van Weert nagenoeg onveranderd is gebleven.

Het plaatsen van een digitale zuil heeft als voordeel dat het verhaal van de 3 hotspots aan de bezoeker verteld wordt. Een nadeel is dat er geen fysieke beleving is van de waterput en dat de zuil niet hufterproof is. Daarbij kwamen er ook negatieve reacties over het plaatsen van een zuil in de buurt van het nationaal top 100 monument St. Martinuskerk.

De (basis)kosten van deze zuil, hardware plus software, zijn € 56.000,-.

7 De waterput op te nemen in de Archeo Route Weert door middel van het plaatsen van een stalen tegel, zoals gebruikt in de provinciale Archeo Route, op de hoek Hegstraat – Markt.

De Archeo Route heeft tot doel om archeologische vindplaatsen in Limburg zichtbaar te maken en de verhalen te vertellen die er achter schuilgaan. Het project bestaat uit een website, een App en een landmark in de vorm van een speer of een tegel. Door de gehele provincie Limburg wordt momenteel een route met archeologische vindplaatsen aangelegd. Weert is reeds aangesloten op de Archeo Route Limburg met 5 speerpunten (zie bijlage 2). Voorgesteld wordt om hierbij aan te sluiten door middel van het plaatsen van een stalen tegel, zoals gebruikt in de provinciale Archeo Route, op de hoek Hegstraat – Markt in combinatie met een markeringsrand in de bestrating op de locatie van de waterput.

Het voordeel van deze optie is dat het verhaal achter de put zichtbaar wordt gemaakt en dat je ook zicht krijgt op de andere 2 hotspots op de Markt: ook het museum en de kerk worden erbij betrokken. Dit voorstel heeft draagvlak bij het merendeel van de stakeholders.

Een nadeel is dat er geen fysieke beleving is van de waterput, maar door het opnemen van een cirkel welke de diameter van de put volgt in de bestrating wordt de locatie zichtbaar gemaakt.

De (basis)kosten van deze variant zijn € 10.300,-.

De bestrating van de Markt is in het midden uitgevoerd met keitjes, gelegd in een fundering van beton, dit geldt niet voor de locatie van de waterput waar de betonfundering, in verband met de vondst, vooralsnog is weggelaten. Ook is er nog geen eindrapport gemaakt van de eerder uitgevoerde archeologische begeleiding. Als besloten wordt om op de originele locatie geen verdere opgravingen te doen zal er in de directe omgeving van de waterput een definitieve fundering aangebracht moeten worden en zal er een eindrapport van de eerder uitgevoerde archeologische begeleiding gemaakt moeten worden (wettelijke verplichting). De kosten hiervan worden geraamd op € 20.200,- en komen bij de opties 5, 6 en 7 boven op de basiskosten.